



## 1ο ΘΕΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

### ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

#### ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

### ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντος Ελληνικά

#### A. Κείμενο από το πρωτότυπο

51. Πάλιν δέ εισελθών εἶπεν: «Ἐγώ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὀρών τούς φίλους ἐξαπατωμένους μη ἐπιτρέπη. Καί ἐγώ οὐ τοῦτο ποιήσω. Καί γαρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τόν φανερώς τήν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δε ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μέν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ἡμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίου εἶναι τούς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονί ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καί τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

52. Ακούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπί τήν ἐστίαν καί εἶπεν: «Ἐγώ δ' ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τά πάντων ἐννομώτατα, μή ἐπί Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὔτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον και ὑμῖν και ἐμοί τήν κρίσιν εἶναι.

53. Καί τοῦτο μέν, ἔφη, μά τούς θεούς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοί ἀρκέσει ὁδε ὁ βωμός, ἀλλά βούλομαι καί τοῦτο ἐπιδειξαι, ὅτι οὔτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλά καί περὶ θεούς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοί κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μή βοηθήσετε ὑμῖν

αὐτοῖς, καί ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδέν τό ἔμὸν ὄνομα  
εὐεξαλειπτότερον ἢ τό ὑμῶν ἑκάστου».

## **B. Κείμενο από μετάφραση**

[8] Ἐπειτα ἀπ' αὐτό οἱ Τριάντα, κρίνοντας ὅτι ἡ θέση τους εἶχε κλονιστεῖ, αποφάσισαν νὰ κάνουν δική τους τὴν Ἐλευσίνα γιὰ νὰ τὴν ἔχουν καταφύγιο σ' ὦρα ἀνάγκης. Πήγαν λοιπὸν ἐκεῖ ὁ Κριτίας κ' οἱ ἄλλοι συνάδελφοι του, ἔχοντας δώσει ἀπὸ πρὶν ὁδηγίες στο ἱππικό, κ' ἔκαναν ἐπιθεώρηση στους Ἐλευσίνιους. Κατόπι, με τὸ πρόσχημα ὅτι ἤθελαν νὰ ξέρουν πόσοι εἶναι καὶ πόση πρόσθετη φρουρά θὰ χρειαστοῦν, πρόσταξαν νὰ τους καταγράψουν ὅλους, κι ὁ καθένας που θὰ καταγραφόταν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ μικρὴ πύλη πρὸς τὴ θάλασσα. Στὸ γιὰλό ὅμως εἶχαν τοποθετήσει δεξιά κι ἀριστερά τους ἱππεῖς, κ' ἕναν-ἕναν που ἐβγαίνει τὸν ἀρπαζαν οἱ βοηθοὶ τους καὶ τὸν ἔδεναν χερσὸπόδαρα.

Ἀφού τους ἐπίασαν ὅλους μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, πρόσταξαν τὸν ἀρχηγό του ἱππικοῦ Λυσίμαχο νὰ τους πάρῃ καὶ νὰ τους παραδώσῃ στους Ἐντεκα. [9] Τὴν ἄλλη μέρα συγκέντρωσαν στο Ὠδεῖο τους ὀπλίτες που ἦταν γραμμένοι στον κατάλογο, καθὼς καὶ τους ὑπόλοιπους ἱππεῖς, κι ὁ Κριτίας σηκώθηκε κ' εἶπε: «Τὸ καθεστῶς, ἄνδρες, δὲν τ' οργανώνουμε μόνο γιὰ καλὸ δικό μας, μα ἄλλο τόσο καὶ γιὰ δικό σας. Μία καὶ θάχετε λοιπὸν μερίδιο στις τιμές, πρέπει νάχετε μερίδιο καὶ στους κινδύνους. Γιὰ τούτο εἶν' ἀνάγκη νὰ καταδικάσετε τους Ἐλευσίνιους που πιάσαμε, ὥστε νάχετε τις ἴδιες ἐλπίδες καὶ τους ἴδιους φόβους με μας.»

[10] Καὶ τους ἔδειξε ἕνα σημεῖο, λέγοντας νὰ παν ἐκεῖ νὰ ψηφίσουν ἕνας-ἕνας, φανερά. Τὸ μισὸ Ὠδεῖο ἦταν γεμάτο ὀπλισμένους Λάκωνες φρουρούς· ἄλλωστε ὅσοι πολῖτες δε σκοτίζονταν παρὰ μόνο γιὰ τὸ συμφέρον τους τάβλεπαν αὐτὰ με καλὸ μάτι...

## **Ερωτήσεις**

1. Νὰ μεταφράσετε τὸ ἀπόσπασμα «Πάλιν δέ εἰσελθόν... ἡμεῖς θανατοῦμεν» ἀπὸ τὸ πρῶτότυπο κείμενο.

**Μονάδες 30**

2. Τι γνωρίζετε γιὰ τους τρισχιλίους;

**Μονάδες 10**

3. Γιατί ο Θηραμένης είχε καταφύγει στο βωμό;

**Μονάδες 10**

4. Πως θα κρίνατε την ομιλία του Κριτία και τα επιχειρήματά του για να πείσει τους τρισχιλίους να καταδικάσουν τους Ελευσίνιους στο μεταφρασμένο απόσπασμα;

**Μονάδες 10**

5. Ποια ήταν τα πρότυπα του Ξενοφώντα;

**Μονάδες 10**

6. Να βρείτε από μία λέξη στα νέα ελληνικά για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου που να έχουν ετυμολογική συγγένεια: *όρών, ἀνήσομεν, συνδοκοῦν, εἶπεν, ἔφη, εἶναι, ἀρκέσει, ἐπιδειῖξαι, θαυμάζω, γινώσκοντες.*

**Μονάδες 10**

7. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

- I. προστάτου: γενική πληθυντικού
- II. όρών: γ' ενικό υποτακτικής αορίστου στη φωνή που βρίσκεται
- III. ήμῖν: δοτική ενικού στο ίδιο πρόσωπο
- IV. ἀνδρα: κλητική ενικού
- V. τοῦ καταλόγου: δοτική πληθυντικού
- VI. εἶπεν: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα
- VII. ἐννομώτατα: ἴδια πτώση και γένος στον συγκριτικό βαθμό
- VIII. βούληται: γ' ενικό ευκτικής ενεστώτα
- IX. ὄνπερ: γενική πληθυντικού
- X. τήν κρίσιν: ονομαστική πληθυντικού

**Μονάδες 10**

8. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου: *εἰσελθών, προστάτου, οἱ ἐφεστηκότες, τήν ὀλιγαρχίαν, ἀπασιν.*

**Μονάδες 5**

9. Να αναγνωρίσετε συντακτικά την παρακάτω δευτερεύουσα πρόταση: *ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τό ὑμῶν ἐκάστου*

**Μονάδες 5**

Επιμέλεια: Παχή Χαρά  
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΩΝ  
ΟΡΟΣΗΜΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ